

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА

УДК 658.589:65.28

Шабленко А.І., студентка 1 року ОС магістр
Факультету менеджменту і маркетингу
ХНЕУ ім. С. Кузнеця,

Актуальність обраної теми полягає в тому, що сучасні кризові умови економіки України та прискорене впровадження нових технологій у виробництво зумовили появу професійно-трудового середовища, в умовах якого людина впродовж своєї професійної діяльності може бути вимушеною неодноразово змінювати не лише місце своєї роботи, а й професію, тобто сучасному працівнику повинна бути притаманна професійна мобільність.

Проблемою професійної мобільності працівників займалися такі вітчизняні науковці, як Сущенцева Л. Л. [1], Сорокін П.А., Кравченко А.І. [2], Іванченко Є.А. [3]. Метою статті є аналіз напрямів розвитку професійної мобільності працівників та їх вплив на конкурентоспроможність підприємства.

Здійснювані в Україні соціально-економічні перетворення диктують необхідність пошуку нових орієнтирів в освітній політиці, а також спонукають по-новому глянути на роль системи освіти, зокрема, професійної, в розвитку країни.

«Професійна мобільність – це здатність працівника пристосовуватись до швидкозмінюваних умов праці та опановувати новий вид діяльності».

Формування професійної мобільності працівників в умовах єдиного європейського освітнього простору відкриває нові можливості не тільки для здобуття освіти, а й для формування європейського ринку праці.

Професійну освіту варто розглядати як частину більш широкої системи, що включає ринок праці, економічну політику, виробничі технології, суспільну організацію праці тощо.

В умовах ринкової економіки в силу дуже високої рухливості її кон'юнктури кожній людині доводиться не лише часто змінювати місце роботи, але й у середньому протягом трудового життя 5-6 разів змінити професію. У цих умовах молодь зобов'язана одержувати таку професійну освіту, яка буде дозволяти їй відносно просто освоювати нові професії в майбутньому, образно говорячи, професійна освіта повинна стати конвертованою.

Успіх сучасного випускника і молодого кваліфікованого працівника визначається, перш за все, здатністю гнучко реагувати на постійно змінювані умови (соціальні, професійні, виробничі тощо), адже динамізм сучасного соціально-економічного розвитку країни викликає потребу у кваліфікованих працівниках, які вміють аналізувати, приймати і реалізовувати нестандартні рішення в ситуації ринкової конкуренції, тобто, робітниках, які володіють професійною мобільністю.

Забезпечення професійної мобільності робочої сили в Україні є передумовою ефективності реструктуризації національної економіки, гармонізації інтелектуальних рівнів різних груп населення, що є важливим для досягнення соціальної справедливості, а відтак – стабільності суспільства за рахунок конкурентоспроможності сучасних підприємств.

Успіх соціально-економічних реформ залежить від того, наскільки ефективно ринок праці забезпечує розподіл та перерозподіл робочої сили у відповідь на зміни в економіці, виробничих технологіях та суспільному житті країни. Одним із індикаторів, що характеризує ринок праці, є мобільність робочої сили. Мобільність працівників є економічною категорією, що становить безумовний інтерес з точки зору ефективності функціонування як економіки в цілому, так і окремого підприємства. Мобільність працівників відображає адаптацію ринку праці до структурних і кон'юктурних змін, що характеризують його гнучкість.

Для того щоб можна було працювати над вдосконаленням персоналу, тобто, підвищенням рівня професійної мобільності працівників, потрібно визначити пріоритетні напрямки розвитку.

Програма розвитку професійної мобільності працівників на підприємстві включає в себе шість етапів та виглядає наступним чином (рис. 1.).

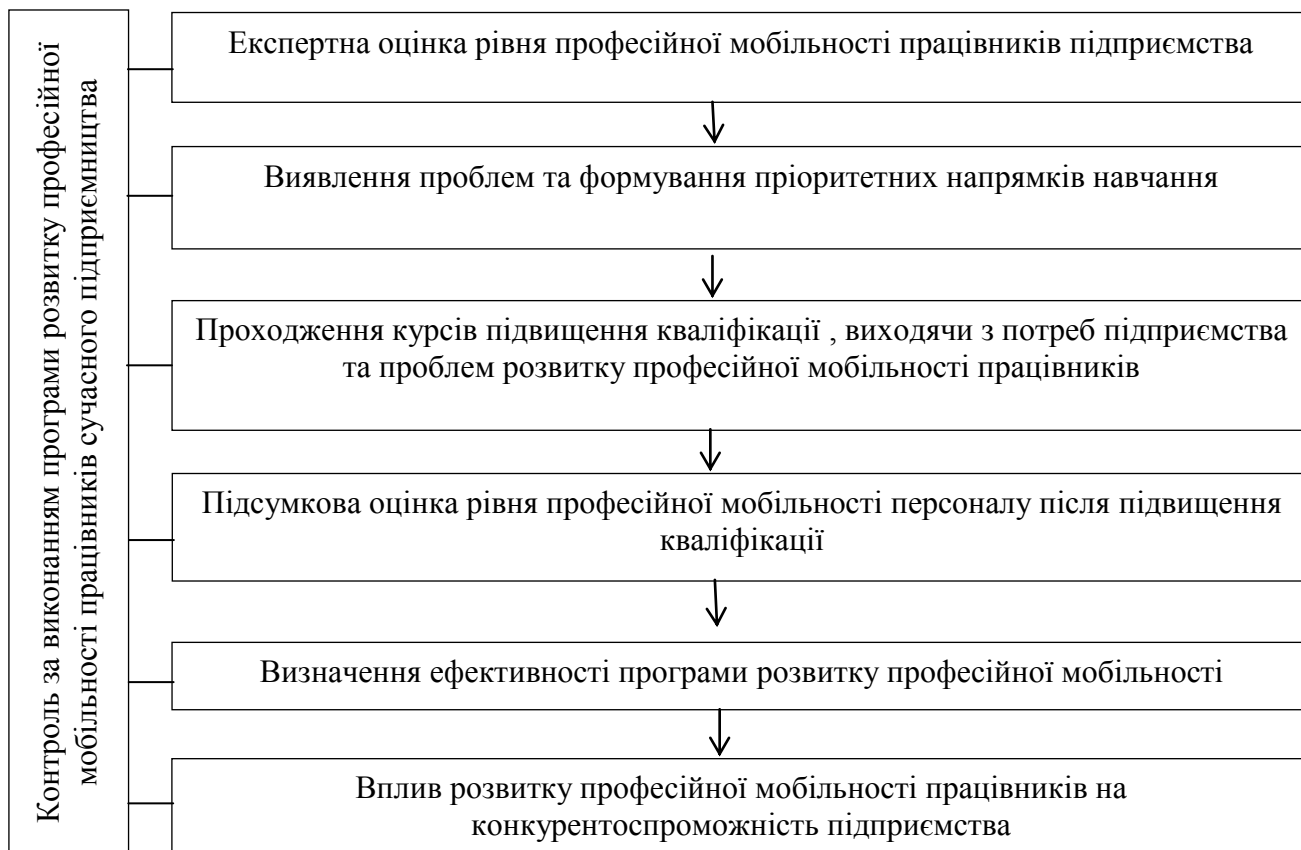

Рис. 1. Етапи розвитку професійної мобільності працівників підприємства

Експертами виступає безпосереднє керівництво для оцінки кожного відділу та вище керівництво для оцінки керівничого складу персоналу.

Співробітництво з навчальними закладами повинно здійснюватись наступним чином: згідно з оцінкою рівня професійної мобільності персоналу та виявлення проблем висувуються пріоритетні напрямки навчання.

Отже, забезпечення професійної мобільності робочої сили в Україні є передумовою ефективності реструктуризації національної економіки, гармонізації інтелектуальних рівнів різних груп населення, що є важливим для досягнення соціальної справедливості, а відтак – стабільності суспільства за рахунок конкурентоспроможності сучасної підприємницької діяльності.

Література

1. Сущенцева Л. Л. Проблема професійної мобільності у контексті міждисциплінарного підходу / Л. Сущенцева // Теорія і методика професійної освіти. – № 1. – 2011. – С. 3-11
2. Сорокин П.А. Социальная мобильность, ее формы и флуктуации / Кравченко А.И. Социология: Хрестоматия для вузов. М.: Академический проект; Екатеринбург: Деловая книга, 2002.- С.449-479.
3. Іванченко Є.А. Формування професійної мобільності майбутніх економістів у процесі навчання у вищих навчальних закладах : автореф. дис... канд. пед. наук : спец.13.00.04 / Є .А. Іванченко. – О., 2005. – 20 с.

Науковий керівник
к.е.н., доцент кафедри
підприємницької діяльності

Матвієнко – Біляєва Г. Л.

Опубліковано в авторській редакції